

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

***

డబ్ల్యు.పి.నెం.18027 ఆఫ్ 2021

మధ్య:

1. పెదమల్లి వేణుగోపాల్ రెడ్డి, ఎస్.ఓ.వెంటక కృష్ణారెడ్డి, వయసు సుమారు 68 సంవత్సరాలు.
ఆర్/ఓ.తుమ్మూరు, నాయుడుపేట పట్టణం మరియు మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
2. యర్రం రాఘవరెడ్డి, ఎస్.ఓ.రామకృష్ణారెడ్డి, వయస్సు సుమారు 70 సంవత్సరాలు,
ఆర్/ఓ.హెచ్.నెం.2/33ఎ, 2వ వార్డు, మేదరమిట్ల గ్రామం, ప్రకాశం జిల్లా.
3. సుద్దపల్లి చంద్ర శేఖర్, ఎస్.ఓ.సాంబశివయ్య, వయస్సు సుమారు 54 సంవత్సరాలు,
కొండాపాలెం గేట్, నెల్లూరు సిటీ, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
4. పెదమల్లి భారతి, వేణుగోపాల్ రెడ్డి, వయస్సు సుమారు 60 సంవత్సరాలు,
తుమ్మూరు, నాయుడుపేట పట్టణం మరియు మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
5. కట్టిన పోలయ్య, ఎస్.ఓ.పాండయ్య, వయస్సు సుమారు 66 సంవత్సరాలు,
పండ్లూరు గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
6. ఆదాల మస్తాన్ రెడ్డి, ఎస్సై పెద్ద మస్తాన్ రెడ్డి, వయస్సు 68 సంవత్సరాలు.
JSQ D-1/12, ACE కాలనీ, గుళ్లబర్గా, కర్ణాటక రాష్ట్రం.
7. పెదమల్లి చందన, సుమారు 35 ఏళ్ల పవన్ కుమార్ రెడ్డి,
తుమ్మూరు, నాయుడుపేట పట్టణం మరియు మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

8. మర్రి సుధాకర్, ఎస్.ఓ.గురవయ్య, వయస్సు సుమారు 36 సంవత్సరాలు,
వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
  9. పోతులూరు శ్యామల, 55 ఏళ్ల ఉదయ్ భాస్కర్ రెడ్డి,
ఉర్లా నగర్, క్వార్టర్ నెం.సి-76, జీవ్రా ప్రాజెక్ట్, కోర్డా జిల్లా, చత్తీస్ గడ్.
  10. పొన్నపు వినయ్ కుమార్, ఎస్.ఓ.మస్తానయ్య, వయస్సు సుమారు 22 సంవత్సరాలు,
వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
  11. లోడారి దాసయ్య, ఎస్.ఓ.రమణయ్య, వయస్సు సుమారు 47 సంవత్సరాలు,
వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
  12. మర్రి గురవయ్య, ఎస్.ఓ.గురవయ్య, వయస్సు సుమారు 62 సంవత్సరాలు,
వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
  13. పెరువాయిల గోపాలయ్య, ఎస్.ఓ.వెంకయ్య, వయస్సు సుమారు 60 సంవత్సరాలు,
వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
  14. మర్రి గురుప్రసాద్, ఎస్.ఓ.గురవయ్య, వయస్సు సుమారు 40 సంవత్సరాలు,
వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
  15. కోడూరు చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, ఎస్.ఓ.బాలకృష్ణారెడ్డి, సుమారు 75 సంవత్సరాలు,
ఆర్/ఓ.హెచ్.నెం.24/2/148, శాంతినగర్, దర్గామిట్ట, నెల్లూరు సిటీ, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్
నెల్లూరు జిల్లా.
  16. దండిగుంట శ్రీనివాసమూర్తి, సుమారు 60 ఏళ్ల వెంకట చలపతిరావు, ఆర్/ఓ.డి నెం.5-
3-58, అగ్రహారంపేట, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్.
  17. దండిగుంట తేజ, ఎస్.ఓ.డి.శ్రీనివాసమూర్తి, సుమారు 32 సంవత్సరాలు,
ఆర్/ఓ.డి.నెం.5-3-58, అగ్రహారంపేట, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్.
- 2021: ఏపీహెచ్సీ:22744 ఆర్ఆర్ఆర్, జేడబ్ల్యూపీ నెం.18027 ఆఫ్ 2021 2

18. కల్కి ప్రతాప్ రెడ్డి, ఎస్.ఓ.ఆదిశేషారెడ్డి, సుమారు 54 సంవత్సరాలు, రాజగోపాలపురం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

19. కల్కి సుజనా, సుమారు 48 ఏళ్ల ప్రతాప్ రెడ్డి, రాజగోపాలపురం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

20. పర్వతారెడ్డి సురేష్ రెడ్డి, స్వర్ణీయ వెంకటసుబ్బారెడ్డి, సుమారు 53 ఏళ్ల స్వర్ణీయ వెంకటసుబ్బారెడ్డి, ఆర్/ఓ.ప్లాట్ నెం.5, జుబ్బీహిల్స్, ప్లాట్ నెం.481/ఎ, రోడ్ నెం.86, ఫేజ్-3, జుబ్బీహిల్స్, హైదరాబాద్.

... పిటిషనర్లు..

మరియు

\$ 1.ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర rep.by దాని ప్రధాన కార్యదర్శి, రోడ్లు మరియు భవనాల శాఖ, సచివాలయ భవనాలు, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్, రోడ్లు, భవనాలు, సబ్ డివిజన్, నాయుడుపేట, ఎస్పీఎస్ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

3.జిల్లా కలెక్టర్, నెల్లూరు, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

4. రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి, నాయుడుపేట, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

... ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 21-10-2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు కావచ్చు : అవును/కాదు

తీర్పులు చూసేందుకు అనుమతించవచ్చా?

2. తీర్పు కాపీలను మార్క్ చేయవచ్చా : అవును/కాదు

లా రిపోర్ట్లు/జర్నల్స్ కు:

3. ఫెయిర్ కాపీని చూడాలని లార్డ్ షిప్ కోరుకుంటేందా : అవును/కాదు

తీర్పు గురించి?

* అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో

* గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందనరావు

+ డబ్ల్యు.పి.నెం.18027 ఆఫ్ 2021

% తేదీ: 21-10-2021

1. పెదమల్లి వేణుగోపాల్ రెడ్డి, ఎస్.ఓ.వెంటక కృష్ణారెడ్డి, వయసు సుమారు 68 సంవత్సరాలు.
ఆర్/ఓ.తుమ్మూరు, నాయుడుపేట పట్టణం మరియు మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
2. యర్రం రాఘవరెడ్డి, ఎస్.ఓ.రామకృష్ణారెడ్డి, వయస్సు సుమారు 70 సంవత్సరాలు,
ఆర్/ఓ.హెచ్.నెం.2/33ఎ, 2వ వార్డు, మేదరమిట్ల గ్రామం, ప్రకాశం జిల్లా.
3. సుద్దపల్లి చంద్ర శేఖర్, ఎస్.ఓ.సాంబశివయ్య, వయస్సు సుమారు 54 సంవత్సరాలు,
కొండాపాలెం గేట్, నెల్లూరు సిటీ, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
4. పెదమల్లి భారతి, వేణుగోపాల్ రెడ్డి, వయస్సు సుమారు 60 సంవత్సరాలు,
తుమ్మూరు, నాయుడుపేట పట్టణం మరియు మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
5. కట్టిన పోలయ్య, ఎస్.ఓ.పాండయ్య, వయస్సు సుమారు 66 సంవత్సరాలు,
పండ్లూరు గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
6. ఆదాల మస్తాన్ రెడ్డి, ఎస్సై పెద్ద మస్తాన్ రెడ్డి, వయస్సు 68 సంవత్సరాలు.
JSQ D-1/12, ACE కాలనీ, గుళ్లబర్గా, కర్ణాటక రాష్ట్రం.
7. పెదమల్లి చందన, సుమారు 35 ఏళ్ల పవన్ కుమార్ రెడ్డి,
తుమ్మూరు, నాయుడుపేట పట్టణం మరియు మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
8. మర్రి సుధాకర్, ఎస్.ఓ.గురవయ్య, వయస్సు సుమారు 36 సంవత్సరాలు,

వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

9. పోతులూరు శ్యామల, 55 ఏళ్ల ఉదయ్ భాస్కర్ రెడ్డి,

ఉర్లా నగర్, క్వార్టర్ నెం.సి-76, జీవ్రా ప్రాజెక్ట్, కోర్డా జిల్లా, చత్తీస్ గడ్.

10. పొన్నపు వినయ్ కుమార్, ఎస్.ఓ.మస్తానయ్య, వయస్సు సుమారు 22 సంవత్సరాలు,

వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

11. లోడారి దాసయ్య, ఎస్.ఓ.రమణయ్య, వయస్సు సుమారు 47 సంవత్సరాలు,

వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

12. మర్రి గురవయ్య, ఎస్.ఓ.గురవయ్య, వయస్సు సుమారు 62 సంవత్సరాలు,

వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

13. పెరువాయిల గోపాలయ్య, ఎస్.ఓ.వెంకయ్య, వయస్సు సుమారు 60 సంవత్సరాలు,

వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

14. మర్రి గురుప్రసాద్, ఎస్.ఓ.గురవయ్య, వయస్సు సుమారు 40 సంవత్సరాలు,

వెంగమాంబాపురం గ్రామం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

15. కోడూరు చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, ఎస్.ఓ.బాలకృష్ణారెడ్డి, సుమారు 75 సంవత్సరాలు,

ఆర్/ఓ.హెచ్.నెం.24/2/148, శాంతినగర్, దర్గామిట్ట, నెల్లూరు సిటీ, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్

నెల్లూరు జిల్లా.

16. దండిగుంట శ్రీనివాసమూర్తి, సుమారు 60 ఏళ్ల వెంకట చలపతిరావు, ఆర్/ఓడీ నెం.5-

3-58, అగ్రహారంపేట, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్.

17. దండిగుంట తేజ, ఎస్.ఓ.డి.శ్రీనివాసమూర్తి, సుమారు 32 సంవత్సరాలు,

ఆర్/ఓ.డి.నెం.5-3-58, అగ్రహారంపేట, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్.

2021: ఏపీహెచ్సీ:22744 ఆర్ఆర్ఆర్, జేడబ్ల్యూపీ నెం.18027 ఆఫ్ 2021 2

18. కల్కి ప్రతాప్ రెడ్డి, ఎస్.ఓ.ఆదిశేషారెడ్డి, సుమారు 54 సంవత్సరాలు, రాజగోపాలపురం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
19. కల్కి సుజనా, సుమారు 48 ఏళ్ల ప్రతాప్ రెడ్డి, రాజగోపాలపురం, నాయుడుపేట మండలం, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
20. పర్వతారెడ్డి సురేష్ రెడ్డి, స్వర్ణీయ వెంకటసుబ్బారెడ్డి, సుమారు 53 ఏళ్ల స్వర్ణీయ వెంకటసుబ్బారెడ్డి, ఆర్/ఓ.ఫ్లాట్ నెం.5, జుబ్లీహిల్స్, ఫ్లాట్ నెం.481/ఎ, రోడ్ నెం.86, ఫేజ్-3, జుబ్లీహిల్స్, హైదరాబాద్.

... పిటిషనర్లు..

మరియు

- \$ 1.ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర rep.by దాని ప్రధాన కార్యదర్శి, రోడ్లు మరియు భవనాల శాఖ, సచివాలయ భవనాలు, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.
- డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్, రోడ్లు, భవనాలు, సబ్ డివిజన్, నాయుడుపేట, ఎస్పీఎస్ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
- 3.జిల్లా కలెక్టర్, నెల్లూరు, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.
4. రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి, నాయుడుపేట, ఎస్.పి.ఎస్.ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా.

... ప్రతివాదులు

- పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది : గంగా రామిరెడ్డి
- ^ ప్రతివాదులకు సలహా 1 & 2 : రోడ్లు మరియు భవనాల కొరకు జి.పి.
- ^ ప్రతివాది నెం.3 & 4 కొరకు న్యాయవాది : భూసేకరణ కొరకు జి.పి.

హెడ్ గమనిక: ?

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1 ఏఐఆర్ 1973 ఎస్సీ 2361

2 ఏఐఆర్ 2012 ఎస్సీ 2718

3 (2011) సంపుటి 10 SCC 714

4 (2013) 4 ఎస్ సిసి 210

5. 2020 ఎస్సీ ఆన్లైన్ ఎస్సీ 847

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెం.18027 ఆఫ్ 2021

ఆర్డర్:-

పిటిషనర్లు ఎస్పీఎస్ఆర్ నెల్లూరు జిల్లా నాయుడుపేట మండలం పెండ్లూరు, వెంగమాంబాపురం, అయ్యప్పరెడ్డి పాలెం గ్రామాలకు చెందిన వివిధ భూములకు యజమానులు. 16వ నెంబరు జాతీయ రహదారిని "మేనకూరు సెజ్" అనే ఇండస్ట్రియల్ క్లస్టర్ తో కలిపేందుకు మొదట ఒక కనెక్టింగ్ రోడ్డును ప్లాన్ చేశారు. ఈ అనుసంధాన రహదారి ఎల్.ఎ.సాగరం గ్రామంలోని భూముల గుండా వెళ్ళాల్సి ఉంది. ఈ ప్రతిపాదనను విరమించుకుని ఎస్ హెచ్ -16 ప్లైటవర్ తో పూర్తిగా కొత్త అలైన్ మెంట్ ను ప్లాన్ చేశారనేది పిటిషనర్ల వాదన. ఈ కొత్త అలైన్ మెంట్ పై మూడు గ్రామాల భూమి గుండా రహదారిని తీసుకువెళుతుంది.

2. భూసేకరణ, పునరావాసం, పునరావాసంలో న్యాయమైన పరిహారం, పారదర్శకత చట్టం-2013లోని సెక్షన్ 11(1) కింద ప్రాథమిక నోటిఫికేషన్ను 25.02.2021, 10.03.2021 తేదీల్లో దినపత్రికల్లో ప్రచురించారు. దీంతో పిటిషనర్లు తమ అభ్యంతరాలను 12.04.2021న 4వ ప్రతివాదికి సమర్పించగా, వారు 3వ ప్రతివాదికి నివేదిక సమర్పించారు. అయితే, ఎలాంటి విచారణ జరపకుండా, పిటిషనర్లకు ఎలాంటి అవకాశం ఇవ్వకుండా ఈ నివేదికను ఇచ్చారనేది పిటిషనర్ల వాదన. ఆ తర్వాత 4వ ప్రతివాది చట్టంలోని సెక్షన్ 19(1) కింద డిక్లరేషన్ జారీ చేశారు, ఇది 26.06.2021 మరియు 30.06.2021 న దినపత్రికలలో ప్రచురించబడింది.

3. ఈ నోటిఫికేషన్ల వల్ల ఇబ్బంది పడుతున్న పిటిషనర్లు చట్టంలోని సెక్షన్ 11(1) కింద 3వ ప్రతివాది జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్, సెక్షన్ 19(1) కింద పై మూడు గ్రామాల్లో ఉన్న పిటిషనర్ల భూములను స్వాధీనం చేసుకోవడాన్ని చట్టవిరుద్ధమని, చట్టంలోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించేలా

డిక్లరేషన్లు ప్రకటించాలని, ఆ నోటిఫికేషన్, డిక్లరేషన్లు కొట్టివేయాలని కోరుతూ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు.

4. ఈ విషయంలో పిటిషనర్లు లేవనెత్తిన వాదనలు:

1) చట్టంలోని సెక్షన్లు 4 నుంచి 9 వరకు ఉన్న చాప్టర్-2లో ఈ చట్టం కింద భూసేకరణ చేపట్టే ముందు సామాజిక ప్రభావ మదింపు అధ్యయనాన్ని సిద్ధం చేయాల్సి ఉంటుంది. ఈ నిబంధనను చట్టంలోని సెక్షన్ 9 కింద సంబంధిత ప్రభుత్వం లేదా సెక్షన్ 10ఎ కింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిన మినహాయింపు ద్వారా మాఫీ చేయవచ్చు. ప్రస్తుత కేసులో సామాజిక ప్రభావ మదింపు అధ్యయనం జరగలేదని, చట్టంలోని సెక్షన్ 10ఎ కింద సామాజిక ప్రభావ మదింపు అధ్యయనం నుంచి మినహాయింపు లభించిందని ప్రతివాదులు చెప్పుకోవడానికి జిల్లా కలెక్టర్ ఇచ్చిన మినహాయింపుపై ఆధారపడుతున్నారు. కలెక్టర్ ఇచ్చిన మినహాయింపు చట్టంలోని సెక్షన్ 10ఎ నిబంధనలకు అనుగుణంగా లేదని, కలెక్టర్ ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వంగా పరిగణించలేమని పేర్కొన్నారు.

భూసేకరణ, పునరావాసం, పునరావాసం (పరిహారం, పునరావాసం, పునరావాసం, అభివృద్ధి ప్రణాళిక) నిబంధనలు 2015లోని రూల్ 4 (2) ప్రకారం భూసేకరణ అంచనా వ్యయాన్ని జిల్లా కలెక్టర్ వద్ద జమచేయాలని, లేనిపక్షంలో చట్టం కింద ప్రక్రియ ప్రారంభం కారాదని పేర్కొంది. అలాంటి డిఫాజిట్ చేయలేదని, అందువల్ల తదుపరి ప్రక్రియను ప్రారంభించలేమని పిటిషనర్లు రిఫై అఫిడవిట్లో వాదించారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (ఇ) ప్రకారం జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ ప్రభావిత ప్రాంతంలో నిర్దేశిత రీతిలో జరగాలి. నిబంధనల్లోని రూల్ 19(ఇ) ప్రకారం సేకరించిన భూములకు అతికించడం ద్వారా నోటిఫికేషన్ ను ప్రచురించాలని, అలాంటివి చేపట్టలేదని పేర్కొన్నారు. మైసూర్ స్టేట్ వర్సెస్ అబ్దుల్ రజాక్ సాహిబ్, ఆర్.ప్రకాశ్ వర్సెస్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులను పిటిషనర్లు ఆధారం చేసుకున్నారు. ఈ నిబంధనను ఉల్లంఘిస్తే మొత్తం ప్రక్రియను పక్కన పెడతారని స్పెషల్

ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ఆఫీసర్ అండ్ ఓఆర్ ఎస్ 2, జమ్ముకశ్మీర్ హౌసింగ్ బోర్డు వర్సెస్ కున్వర్ సంజయ్ కృష్ణన్ కౌల్ వాదించారు.

సెక్షన్ 11(1) కింద జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ కు సంబంధించి దాఖలైన ప్రతి అభ్యంతరాన్ని కలెక్టర్ కు లిఖిత పూర్వకంగా తెలియజేయాలని, అభ్యంతరాలు లేదా అభ్యంతరాలను వ్యక్తిగతంగా విచారించే అవకాశాన్ని కలెక్టర్ కల్పించాలని చట్టంలోని సెక్షన్ 15 చెబుతోంది. పిటిషనర్లకు వ్యక్తిగత విచారణ ఇవ్వలేదని, అందువల్ల చట్టంలోని సెక్షన్ 19(1) ప్రకారం డిక్లరేషన్ ఇవ్వడానికి వీల్లేదని పిటిషనర్లు వాదిస్తున్నారు.

4) చట్టంలోని సెక్షన్ 10 ప్రకారం సబ్ సెక్షన్ 2 కింద నిర్దేశించిన అసాధారణ పరిస్థితులు ఉంటే తప్ప ఈ చట్టం కింద బహుళ పంట భూములను సేకరించకూడదు. ఈ కేసులో పిటిషనర్ల భూమి డబుల్ తడి పంట భూమి అని, సెక్షన్ 10(2) ప్రకారం ప్రతివాదులు ఎలాంటి కేసు పెట్టలేదని పిటిషనర్లు వాదించారు.

5. ప్రతివాదులు 1, 2 కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేయగా, ప్రతివాదులు 3, 4 వేర్వేరు కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. పిటిషనర్లు లేవనెత్తిన పైన పేర్కొన్న వాదనలన్నింటినీ ప్రతివాదులు తోసిపుచ్చారు మరియు ఖండించారు. అన్ని ప్రత్యామ్నాయాలను పరిశీలించిన తర్వాతే రోడ్డు అలైన్ మెంట్ చేశారన్నది ప్రతివాదుల ప్రధాన వాదన. ప్రతిపాదిత అలైన్ మెంట్ మార్చడంపై పిటిషనర్లు అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారని, ఈ అభ్యంతరాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్న కలెక్టర్ గూడూరు ఆర్ అండ్ బీ డివిజన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ కు లేఖ రాశారని పేర్కొన్నారు. అరేంజ్ మెంట్ మార్పునకు సంబంధించిన అభ్యంతరాలను పరిశీలించిన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ ప్రతిపాదిత అలైన్ మెంట్ ను ఎందుకు మార్చకూడదో కారణాలు చెప్పారని, ఆ తర్వాత పిటిషనర్ల అభ్యంతరాల్లో ఇంకేమీ మిగలదని డిక్లరేషన్ జారీ చేశామన్నారు.

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది పి.గంగారామిరెడ్డి, రోడ్డు భవనాల ప్రభుత్వ ప్లీడర్, భూసేకరణ ప్రభుత్వ ప్లీడర్ వాదనలు వినిపించారు.

7. సామాజిక ప్రభావ మదింపు అధ్యయనాన్ని నిర్వహించడానికి చట్టంలోని సెక్షన్ 10ఎ కింద ఇచ్చిన మినహాయింపు చెల్లదని పిటిషనర్లు లేవనెత్తిన మొదటి అభ్యంతరం ఏమిటంటే, జిల్లా కలెక్టర్ ఇచ్చిన మినహాయింపు చెల్లదు, అయితే ఈ మినహాయింపును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మంజూరు చేయాలని చట్టం కోరుతుంది. నిబంధనల్లోని రూల్ 2(బి)లో కలెక్టర్ ను చేర్చాలని, రూల్ 2(డి) ప్రకారం కలెక్టర్ ను ఆర్డీవో, ఇతర అధికారులను చేర్చాలని ప్రతివాదులు వాదిస్తున్నారు. చట్టంలోని చాప్టర్-2, చాప్టర్-3లోని నిబంధనలతో పాటు నిబంధనల్లోని రూల్-4 నుంచి ప్రస్తుత కేసులో భూసేకరణను మినహాయిస్తూ ప్రతివాదులు 21.09.2020న జీవో నెం.5.1539/2020లో కలెక్టర్ ప్రొసీడింగ్స్ దాఖలు చేశారు. 21.09.2020 నాటి ప్రొసీడింగ్స్, ఆ ప్రొసీడింగ్ ఆధారంగా రూపొందించిన మినహాయింపు నోటిఫికేషన్ దృష్ట్యా సామాజిక ప్రభావ మదింపు అధ్యయనం అవసరం లేకుండా పోయింది. అంతేకాక, భూసేకరణ కోసం ప్రభుత్వ ప్లీడర్ సూచించినట్లుగా, ఈ మినహాయింపును సవాలు చేయలేదు. అందువల్ల ఈ విషయంలో పిటిషనర్ల వాదన విఫలం కావాల్సి ఉంటుంది.

8. పిటిషనర్లు లేవనెత్తిన రెండో వాదన ఏమిటంటే, అంచనా పరిహారాన్ని జిల్లా కలెక్టర్ వద్ద జమ చేయకుండా భూసేకరణ ప్రక్రియ ముందుకు సాగేది కాదు. ప్రస్తుత భూసేకరణ ప్రక్రియను చట్టంలోని చాప్టర్-2, చాప్టర్-3లోని నిబంధనల నుంచి మాత్రమే కాకుండా రూల్-4 నిబంధనల నుంచి మినహాయించిన జిల్లా కలెక్టర్ ఆదేశాలపై ప్రతివాదులు ఆధారపడి ఉన్నారు. ఈ పరిస్థితుల్లో పిటిషనర్ల ఈ అభ్యంతరం కూడా విఫలం కావాల్సి ఉంటుంది.

9. పిటిషనర్లు లేవనెత్తిన తదుపరి వాదన ఏమిటంటే, సేకరించాలని కోరిన భూములలో సేకరణ నోటీసును ప్రముఖ ప్రదేశంలో అతికించలేదు. ఈ ఒప్పందం జరిగిందని, కొనుగోలు నోటీసును టామ్ టామ్ కూడా చేశాడని ప్రతివాదుల వాదన. ఈ విషయంలో పిటిషనర్ల అభ్యంతరాలు కూడా విఫలం కావాల్సి ఉంటుంది. పిటిషనర్లు నమ్మిన సుప్రీంకోర్టు తీర్పులు నోటిఫికేషన్ నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తే భూసేకరణ ప్రక్రియనే రద్దు చేస్తామని స్పష్టం చేస్తున్నాయి. ప్రస్తుత కేసులో, పిటిషనర్లు అటువంటి ప్రక్రియను ఉల్లంఘించలేదని నిరూపించలేదు. ఈ సేపధ్యంలో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులు పిటిషనర్లకు ఎలాంటి ఉపయోగం ఉండవని, ఈ అభ్యంతరాన్ని కూడా తిరస్కరించాల్సి ఉంటుందన్నారు.

10. చట్టంలోని సెక్షన్ 10 ప్రకారం నిషేధాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని పిటిషనర్ల డబుల్ తడి పంట భూమిని సేకరించడం కుదరదని పిటిషనర్లు లేవనెత్తిన మరో అభ్యంతరం. అయితే 21.09.2020 నాటి కలెక్టర్ ఆర్.సి.నెం.జి.5.1539/2020 ప్రొసీడింగ్స్ ప్రకారం ఈ నిబంధన నుంచి ఇప్పటికే మినహాయింపు లభించింది. హైవే, రోడ్లు వంటి ప్రాజెక్టులకు ఈ నిబంధన వర్తించదని సెక్షన్ 10లోని నిబంధన కూడా పేర్కొంది. కాబట్టి, ఈ అభ్యంతరాన్ని కూడా వదులుకోవాల్సి ఉంటుంది.

11. చట్టంలోని సెక్షన్ 19 ప్రకారం డిక్లరేషన్ ఇవ్వడానికి ముందు పిటిషనర్లకు వ్యక్తిగత విచారణ జరపలేదని పిటిషనర్లు లేవనెత్తిన చివరి అభ్యంతరం. ఈ వాస్తవాన్ని ప్రతివాదులు ఖండించలేదు. వ్యక్తిగత విచారణ లేకపోవడం మొత్తం ప్రక్రియకు ప్రమాదకరమని వాదించడానికి పిటిషనర్లు ఉషా స్టాండ్ అండ్ అగ్రికల్చరల్ ఫార్మ్స్ పైవేట్ లిమిటెడ్ అండ్ అదర్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ హర్యానా అండ్ అదర్స్ 4 గౌరవ సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆధారపడతారు. రోడ్లు అలైన్ మెంట్ కు సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి ఇలాంటి వ్యక్తిగత విచారణ వల్ల ఎలాంటి తేడా ఉండదని,

సాంకేతిక స్వభావం కలిగిన ఈ సమస్యను వ్యక్తిగత విచారణ ద్వారా పరిష్కరించలేమని, ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ కొనుగోలు అధికారులు అలైన్ మెంట్ లో ఎలాంటి మార్పులు చేయలేరని నిరూపించడానికి ఆర్ అండ్ బీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ నివేదిక సరిపోతుందని ప్రతివాదుల అభిప్రాయం. రోడ్డు..

12. భూసేకరణ చట్టం 1894లోని సెక్షన్ 5-ఎలోని నిబంధనలను సుప్రీంకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకుంది, ఇది చట్టంలోని సెక్షన్ 15ను పోలి ఉంటుంది.

5-ఎ.అభ్యంతరాల విచారణ.-(1) సెక్షన్ 4, సబ్ సెక్షన్ (1) కింద నోటిఫై చేయబడిన ఏదైనా భూమిపై ఆసక్తి ఉన్న ఎవరైనా వ్యక్తులు, ఒక ప్రజా ప్రయోజనం కోసం లేదా ఒక కంపెనీ కోసం అవసరమైన లేదా అవసరమైన అవకాశం ఉన్న ఏదైనా భూమిపై, నోటిఫికేషన్ వెలువడిన తేదీ నుండి ముప్పై రోజుల్లోగా, భూమిని లేదా స్థానికంగా ఏదైనా భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడాన్ని వ్యతిరేకించవచ్చు. సందర్భం ఎలా ఉండొచ్చు..

(2) సబ్ సెక్షన్ (1) కింద ప్రతి అభ్యంతరాన్ని కలెక్టరుకు లిఖితపూర్వకంగా తెలియజేయాలి, మరియు కలెక్టర్ వ్యక్తిగతంగా లేదా ఈ విషయంలో తనచే అధికారం పొందిన ఎవరైనా వ్యక్తి లేదా ప్లీడర్ ద్వారా వినడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి మరియు అటువంటి అభ్యంతరాలన్నింటినీ విన్న తరువాత మరియు తదుపరి విచారణ చేసిన తరువాత, ఏవైనా ఉంటే, సెక్షన్ 4, సబ్ సెక్షన్ (1) కింద నోటిఫై చేయబడిన భూమికి సంబంధించి ఒక నివేదికను తయారు చేయండి లేదా ఆ భూమి యొక్క వివిధ భాగాలకు సంబంధించి, అభ్యంతరాలపై తన సిఫార్సులతో సహా, ఆ ప్రభుత్వ నిర్ణయం కోసం తన వద్ద ఉన్న ప్రొసీడింగ్స్ రికార్డులతో సహా సంబంధిత ప్రభుత్వానికి వివిధ నివేదికలను సమర్పించండి. అభ్యంతరాలపై సంబంధిత ప్రభుత్వ నిర్ణయమే అంతిమంగా ఉంటుంది.

(3) ఈ సెక్షన్ యొక్క ప్రయోజనాల కోసం, ఒక వ్యక్తి భూమిపై ఆసక్తి కలిగి ఉన్నట్లు పరిగణించబడుతుంది, ఈ చట్టం కింద భూమిని సేకరించినట్లయితే నష్టపరిహారంలో వడ్డీని క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హులు.

సుప్రీంకోర్టు తన ముందు ఉదహరించిన పలు తీర్పులను ప్రస్తావిస్తూ, భూసేకరణ ప్రక్రియను కొనసాగించాలనే ప్రభుత్వ నిర్ణయం కలెక్టర్ నివేదికపై ఆధారపడి ఉంటుందని, ఇది బాధిత పక్షాల అభ్యంతరాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటుందని, అందువల్ల బాధిత పక్షాలకు వ్యక్తిగత విచారణ హక్కు తప్పనిసరి అని పునరుద్ఘాటించింది.

13. అయితే, అటువంటి విచారణ లేకపోవడం సంబంధిత పరిపాలనా ప్రక్రియకు ప్రమాదకరమా అనే ప్రశ్నపై ప్రత్యామ్నాయ అభిప్రాయం ఉంది. సుధీర్ కుమార్ సింగ్ నేతృత్వంలోని గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఆ ఆలోచనా విధానాన్ని అనుసరించి తీర్పులను విస్తృతంగా సమీక్షించిన తరువాత, దీనికి సంబంధించిన సూత్రాలను ఈ క్రింది విధంగా సంక్షిప్తీకరించింది:

పైన పేర్కొన్న తీర్పులను విశ్లేషిస్తే ఈ విధంగా తెలుస్తుంది.

(1) అన్యాయాన్ని సరిదిద్దడానికి తగిన కేసులను చేరుకోవడానికి సహజ న్యాయం న్యాయవ్యవస్థ చేతిలో ఒక సరళమైన సాధనం. ఆడి ఆల్టరమ్ పార్టెమ్ నియమాన్ని ఉల్లంఘించడం, అంతకుమించి లేకుండా, పక్షపాతం తద్వారా సంభవిస్తుందనే నిర్ధారణకు దారితీయదు.

(2) విధానపరమైన మరియు/లేదా ప్రామాణిక చట్ట నిబంధనలు సహజ న్యాయ సూత్రాలను కలిగి ఉన్నట్లయితే, వాటి ఉల్లంఘన జారీ చేయబడిన ఉత్తర్వులు చెల్లుబాటు కావడానికి దారితీయదు. ఇక్కడ కూడా, వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని

మాత్రమే కాకుండా, ప్రజాప్రయోజనాల దృష్ట్యా కూడా తప్పనిసరిగా రూపొందించబడిన చట్టం విషయంలో తప్ప, కక్షిదారుకు పక్షపాతం కలిగించాలి.

(3) సహజ న్యాయాన్ని ఉల్లంఘించినట్లు ఫిర్యాదు చేసిన వ్యక్తికి ఎటువంటి పక్షపాతం ఉండదు, అక్కడ అటువంటి వ్యక్తి తనపై లేదా దానిపై కేసును వివాదం చేయడు. సహజ న్యాయ ఉల్లంఘన గురించి ఫిర్యాదు చేసిన వ్యక్తికి నిజమైన పక్షపాతం లేదని కోర్టు వాస్తవాలను కనుగొన్న సందర్భాల్లో, సవాలు చేయకపోవడం లేదా తిరస్కరించడం లేదా అంగీకరించడం ద్వారా ఇది జరగవచ్చు.

(4) వాస్తవాలను అంగీకరించవచ్చు లేదా వివాదరహితం అని చెప్పవచ్చు, మరియు ఒకే ఒక నిర్ధారణ సాధ్యమయ్యే సందర్భాల్లో, వాస్తవానికి ఎటువంటి పక్షపాతం లేనప్పుడు కోర్టు రద్దు లేదా రిమాండ్ యొక్క వ్యర్థ ఉత్తర్వులను జారీ చేయదు. ఈ నిర్ధారణకు కోర్టు కేసు యొక్క వాస్తవాలను అంచనా వేయాలి, ఒక వ్యక్తికి సహజ న్యాయాన్ని నిరాకరించే అధికారం కాదు.

(5) "పక్షపాతం" మినహాయింపు ఒక కక్షిదారు యొక్క భయం లేదా సహేతుకమైన అనుమానం కంటే ఎక్కువగా ఉండాలి. ఇది వాస్తవంగా ఉండాలి, లేదా సహజ న్యాయాన్ని పాటించకపోవడం వల్ల పక్షపాతం ఏర్పడే అవకాశం ఉందనే ఖచ్చితమైన అంచనాపై ఆధారపడి ఉండాలి.

14. ప్రస్తుత కేసులో వ్యక్తిగత విచారణ వల్ల పిటిషనర్ల విషయంలో ఎలాంటి తేడా ఉండదని, ఆర్ అండ్ బీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ ఇచ్చిన కారణాలకు విరుద్ధంగా వ్యక్తిగత విచారణ జరగనందున వారి ప్రయోజనాలకు భంగం వాటిల్లదని వాదించవచ్చు. గూడూరు డివిజన్. ఏదేమైనా, పైన పేర్కొన్న గైడ్లైన్స్ నెం.2 ప్రకారం, వ్యక్తిగత విచారణ అవసరం, వ్యక్తిగత విచారణ అవసరమయ్యే

తప్పనిసరి చట్టం ఉన్న చోట, అటువంటి ఆవశ్యకతను ఉల్లంఘించడం సహజ న్యాయ సూత్రాల ఉల్లంఘనగా పరిగణించబడుతుంది, ఈ ప్రక్రియను పక్కన పెట్టాల్సి ఉంటుంది. పక్షపాతం ప్రదర్శించవచ్చా లేదా అనే దానితో సంబంధం లేకుండా. ఒక వ్యక్తి అభ్యంతరాలను వినకుండా ఒక వ్యక్తి ఆస్తిని లాక్కోకుండా ప్రభుత్వ అధికారులు జాగ్రత్త వహించేలా చట్టంలోని సెక్షన్ 15ను చేర్చారు. పర్సనల్ హియరింగ్ ఆవశ్యకత వల్ల బాధితుల సమస్యలను, ఇబ్బందులను వారి అభ్యంతరాలను విన్న అధారిటీకి మరింత మెరుగ్గా చేరవేయవచ్చు. కాబట్టి సెక్షన్ 15 ప్రకారం ఈ నిబంధనను ప్రజాప్రయోజనాల దృష్ట్యా తప్పనిసరిగా పరిగణించాల్సి ఉంటుంది.

15. ఈ పరిస్థితుల్లో చట్టంలోని సెక్షన్ 11(ఇ) కింద జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ను సవాలు చేస్తూ, చట్టంలోని సెక్షన్ 19 కింద జారీ చేసిన డిక్లరేషన్ను కొట్టివేస్తూ, పిటిషనర్లకు వ్యక్తిగత విచారణ జరిపి, ఆ తర్వాత చట్టంలోని సెక్షన్ 19 కింద డిక్లరేషన్ జారీ చేయవచ్చో లేదో నిర్ణయించుకునే అధికారాన్ని 3వ ప్రతివాదికి వదిలివేస్తూ ఈ రిట్ పిటిషన్ను పాక్షికంగా అనుమతిస్తారు. 3వ ప్రతిస్పందకుడి నిర్ణయం ఆధారంగా తదుపరి చర్యలు తీసుకునే అవకాశం ప్రతివాదులకు ఉంటుంది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆర్డర్ ఉండదు.

ఈ రిట్ పిటిషన్ లో పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు మూసివేయబడతాయి.

జస్టిస్ ఆర్.రఘునందనరావు

తేది : 21-10-2021

గౌరవనీయులైన జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెం.18027 ఆఫ్ 2021

తేదీ : 21-10-2021